

периращи компании у нас и в чужбина, износители на бубено семе и сурова коприна и същевременно спомоществователи, радатели за църковна самостоятелност и светско образование. Обективната журналистика отчита редица негативни факти и събития, свързани с опити за професионално противопоставяне и елиминиране на богати търновски граждани от страна на техни конкуренти. Най-многобройни са съобщенията за посегателства върху имуществото и живота на влиятелни личности. Маркираните проблеми и открити послания разглеждаме в същата последователност:

Общи сведения за развитието на търговията в Търново

Формирацията се национален пазар през втората четвърт на XIX век разкрива добри възможности за пласиране на произведената стокова продукция между отделните региони. Търново като средище, богато на суровини и материали, се превръща във важен икономически център с приоритетно развитие на занаятите и търговията. За оживление и развитие на търговските дела споменава „Цариградски вестник“ през октомври 1853 г.: „Земания даванията взеха да напредуват, из по преди бе голямо недвижение, от което търговците зле немирствуваха, а сега като поче малко движение толкова, колкото е доволно за местното въодушевление, подава добре за напред надежда и на занаятчии и на търговци всякова вида.“⁴ Направеният коментар за икономическото развитие на Търново през 1855 г. в същия вестник дава основание за твърдението, че градът разполага с „отлични търговци“ и е „в най-развит цвет от другите градове в България“⁵. Авторът се спира на един от традиционните стопански отрасли - копринарството, пряко обвързано с европейските пазари, като обещава добри приходи от суровата коприна⁶.

Независимо от големия размах на търговската дейност през 60-те години на XIX век, натискът на чуждата конкуренция, високите мита и разбойничеството по пътищата се оказват фатални за някои стопански дейци. Във възрожденската преса се срещат съобщения, изпратени от Търново: „Альш-вериша ни е в пълно невежество. Господ да ни пази от по-лошаво“ или „Търговията не е потръгнала“⁷.

Обект на интерес в емигрантския революционен печат от 70-те години на XIX век е широко разпространената практика в Османската империя за откупуване на данъците от богати търговци и влиятелни турски сановници. Сведенията за фискалната политика в Търновската каза през 1875 г. сочат, че правителството планира събирането на всички данъчни задължения да премине в ръцете на частни лица. По този повод редакторът на в. „Знаме“ - Христо Ботев прави коментар,